

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Identificació de l'expedient

Resolució d'arxiu de la informació prèvia núm. IP 238/2019, referent al Departament de Territori i Sostenibilitat

Antecedents

1. En data 02/09/2019, va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit d'una persona pel qual formulava una denúncia contra Rodalies Catalunya, amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa sobre protecció de dades personals.

En primer lloc, la persona denunciant exposava que el dia 05/07/2019, la màquina expenedora de bitllets de l'estació de tren de L'Hospitalet de l'Infant estava avariada, i no va poder adquirir el bitllet abans de pujar al tren. Davant d'aquesta situació, la persona de l'empresa operadora del servei de transport de viatgers que es trobava a l'estació el va informar que *"l'interventor del tren era l'encarregat de vendre'm el títol de transport"* i *"que al tren no es podia pagar amb targeta de crèdit però que l'interventor em donaria la solució necessària per realitzar aquest pagament"*. En relació amb això, la persona denunciant es queixava que a bord del tren va intentar regularitzar la seva situació davant del personal d'inspecció del servei de transport ferroviari de viatgers de Rodalies, el qual li va comunicar que *"li havia de facilitar el meu DNI, és a dir, les meves dades de caràcter personal, i que un cop arribés a l'estació de Barcelona Sants havia d'anar al punt de control i pagar amb targeta de crèdit"*, actuació que la persona aquí denunciant es va negar a realitzar invocant un tractament il·lícit de les seves dades personals. Aquesta fet va propiciar que l'agent ferroviari li comunicés que si no li facilitava les dades del DNI el faria baixar a la següent estació.

2. L'Autoritat va obrir una fase d'informació prèvia (núm. IP 238/2019), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, i l'article 55.2 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques (d'ara endavant, LPAC), per determinar si els fets eren susceptibles de motivar la incoació d'un procediment sancionador, la identificació de la persona o persones que en poguessin ser responsables i les circumstàncies rellevants que hi concorrien.

3. En aquesta fase d'informació, en data 15/10/2019 es va adreçar a Renfe Viatgers un requeriment perquè informés, entre d'altres, sobre els motius que justificarien la necessitat de requerir el número de Document Nacional d'Identitat (en endavant, DNI) a les persones viatgeres que no han pogut adquirir un bitllet a l'estació d'origen abans de pujar al tren, i si es disposava d'un protocol de les actuacions a seguir per supòsits com l'aquí plantejat.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

4. En data 29/10/2019, Renfe Operadora (en endavant, Renfe) va respondre el requeriment esmentat a través d'un escrit en què exposava, entre d'altres, el següent:

- Que *"lo primero que es necesario aclarar es que "Rodalies de Catalunya" no ostenta personalidad jurídica, ya que se trata de una Dirección de la prestadora del servicio de transporte ferroviario."*

- Que *"es preciso revisar la competencia actuada por la APDCAT." (...). "Como se puede observar- en referència a l'art.3 de la Llei 32/2010- , ninguno de los citados supuestos es aplicable a la prestadora del servicio, que tiene domicilio y sede (...) de Madrid. Adicionalmente, cabe advertir que el transporte ferroviario tiene el carácter de servicio de interés general, conforme al tenor del artículo 47 de la Ley 38/2015, de 29 de septiembre, del sector ferroviario, pero no se configura como servicio público. La Administración competente, atendiendo al marco de la Ley 4/2006, de 31 de marzo, Ferroviaria y lo dispuesto por la Ley 7/2004, de 16 de julio, de medidas fiscales y administrativas, sería el Departamento de Territorio y Sostenibilidad de la Generalidad de Cataluña".*

- Que *"consideramos que la autoridad de control que ostenta plenas facultades y competencia para hacer un requerimiento de tales características sería la Agencia Española de Protección de Datos."*

- Que en relació amb la recollida de dades del DNI de la persona denunciant *"viene obligado por la siguiente ley, (...): Ley 7/2004, de 16 de julio, de medidas fiscales y administrativas"*, i a aquest respecte, transcriu l'article 52 de la Llei, sobre mesures aplicables per l'ús indegut del servei de transport públic de viatgers.

- Que *"La identificación del viajero sin título de transporte viene exigida por la antes referida obligación legal, en conexión con lo previsto en el artículo 38.3 de la Ley catalana 4/2006, de 31 de marzo, Ferroviaria. (...). Como se puede observar, el citado artículo establece que los empleados de intervención de la empresa ferroviaria, en servicios objeto de transferencia, (...), entre otras, deben ejercer las funciones inspectoras y dar cuenta de las infracciones detectadas a los órganos administrativos competentes de la Generalidad de Cataluña, las cuales deben supervisar en todo caso la inspección y la tramitación de las denuncias presentadas y la imposición de las sanciones si procede."*

- Que *"la petición del DNI a la persona interesada está directamente relacionada con el hecho de que no tuviera un billete, lo cual, a tenor de lo dispuesto en el art. 65 a) de la citada Ley 4/2006, de 31 de marzo, Ferroviaria, es una infracción leve."*

- Que *"A mayor abundamiento, hay que señalar que las condiciones generales de utilización de los servicios ferroviarios de cercanías y regionales de Cataluña, fueron aprobadas en su día por la Generalidad de Cataluña"*.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

- Que *“Rodalies de Catalunya dispone de un protocolo de actuación para los supuestos como el descrito, (esto es, relativos a la petición del DNI a los viajeros sin billete)” i “en su momento, con fecha 15 de marzo de 2012, fue suscrito el “Contrato de prestación de servicios para el mantenimiento de datos por cuenta de terceros suscrito entre la Dirección General de Transportes y Movilidad del Departamento de Territorio y Sostenibilidad y RENFE-Operadora”.*

- Que *“en el clausulado de dicho contrato se establece lo siguiente:*

- Primero (expositivo I), que la Dirección General de Transportes y Movilidad del Departamento de Territorio y Sostenibilidad de la Generalitat de Catalunya tiene la competencia en la regulación y la inspección del transporte por ferrocarril y la potestad de sancionar en el ámbito ferroviario en virtud del art. 66.4 de la Ley 4/2006, de 31 de Marzo, ferroviaria.

- Segundo (expositivo II), que la empresa prestadora –Renfe- lo hace como consecuencia del traspaso realizado en virtud del Real Decreto 2034/2009, de 30 de diciembre, sobre traspaso a la Generalitat de Cataluña de las funciones de la Administración General del Estado correspondientes al servicio de transporte de viajeros por ferrocarril de Cercanías, y en atención al Real Decreto 1598/2010, de 26 de noviembre, de traspaso a la Generalitat de Cataluña de las funciones de la Administración General del Estado correspondientes a los servicios ferroviarios regionales de transporte de viajeros sobre la red de ancho ibérico de la red ferroviaria de interés general.

- Y tercero (cláusula primera) que para cumplir con la obligación de dar cuenta a la Generalitat de Catalunya de las infracciones detectadas:

- Renfe tiene la obligación de recabar los datos de aquellas personas que hayan incurrido en alguna de las infracciones tipificadas por la legislación ferroviaria catalana, o que no efectúen el pago inmediato de la percepción mínima.

- Que los datos objeto de tratamiento serán el nombre y apellidos, DNI y datos de la infracción.

- Que una vez transcurrido el plazo de 30 días desde la fecha de la infracción sin que la persona haya abonado la percepción mínima, se comunicarán los datos recabados en las denuncias a la Dirección General de Transportes y Movilidad de la Generalitat.

- Que en el caso de que durante dicho periodo de 30 días se haya abonado la percepción mínima, Renfe cancelará sus datos.”

L'entitat denunciada adjuntava a l'escrit còpia del *“Contracte de prestació de serveis per al tractament de dades per compte de tercers subscrit entre la Direcció General de Transportes i Mobilitat del Departament de Territori i Sostenibilitat i RENFE-Operadora.”*

5. En data 30/11/2020 es va requerir al Departament de Territori i Sostenibilitat (en endavant, TES) perquè informés si en els casos de les persones viatgeres que no han pogut adquirir

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

un bitllet a l'estació d'origen abans de pujar al tren, i volen pagar amb targeta de crèdit a bord del tren, l'agent ferroviari tramita la mateixa butlleta de percepció mínima que pels casos en què es detecta un usuari que viatja sense bitllet intencionadament. També es va requerir que, en cas que l'agent ferroviari ompli un document diferent, s'informi sobre quin document s'emet quan els viatgers no han pogut adquirir un bitllet a l'estació d'origen i volen pagar el bitllet a bord del tren amb targeta de crèdit, el procediment, i la base jurídica que legitimaria la necessitat de requerir el número de DNI.

6. En data 14/12/2020, el Departament de TES va donar resposta al requeriment esmentat, a través d'un escrit que exposava el següent:

- Que *"l'article 38.3 de la Llei 4/2006, de 31 de març, ferroviària, atorga la potestat inspectora a les empreses operadores"* i, a aquest respecte, transcriu el citat article.
- Que *"en el procediment de Renfe de protecció de dades en les gestions postvenda a bord del tren (s'adjunta el document), s'especifica què cal fer en el cas que ens ocupa"*

A aquest respecte, en el document de gestions postvenda a bord del tren de Renfe Rodalies Catalunya adjuntat, s'exposa que:

"En tots els casos en els quals l'interventor requereixi la sol·licitud de dades personals d'un viatger, per no disposar d'un títol de transport vàlid per a viatjar, inexcusablement s'haurà d'emplenar el Butlletí de Percepció Mínima establert a aquest efecte i lliurar la còpia corresponent al viatger."

"En el cas d'aquells viatgers que han accedit en una estació sense possibilitat de venda de bitllets i que no disposen d'efectiu per a efectuar el pagament a bord del tren (només targeta de crèdit), la gestió postvenda a realitzar serà la següent:

1er.- El personal d'inspecció emplenarà el Butlletí de Percepció Mínima i lliurarà al viatger l'exemplar corresponent ("exemplar per al client") anotant el número de telèfon de l'interventor en l'espai assenyalat.

2º.- El personal d'inspecció indicarà al viatger que, en les taquilles de l'estació de destinació, haurà d'efectuar el pagament del bitllet corresponent.

3º.- El personal de les taquilles on el viatger efectuï el pagament haurà de trucar al telèfon mòbil de l'interventor, que apareixerà anotat en el Butlletí de Percepció Mínima presentat pel client, perquè pugui procedir a l'anul·lació d'aquest BPM i paraitzar el seu procés habitual, atès que la taquilla li haurà confirmat el pagament del bitllet per part del viatger. Quan el viatger efectuï el pagament en taquilles totes les fulles que componen el Butlletí de Percepció Mínima seran destruïdes i les seves dades personals degudament suprimides. (...)"

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Fonaments de dret

1. D'acord amb el que preveuen els articles 90.1 de l'LPAC i 2 del Decret 278/1993, en relació amb l'article 5 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, és competent per dictar aquesta resolució la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2. A partir del relat de fets que s'ha exposat a l'apartat d'antecedents, cal analitzar els fets denunciats que són objecte de la present resolució d'arxiu, i en concret, si la recollida de les dades personals contingudes al DNI de la persona aquí denunciant per un agent ferroviari, a fi de poder tramitar la butlleta de percepció mínima, és un tractament de dades que trobaria cobertura en alguna de les habilitacions previstes a l'article 6 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27/4, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant RGPD).

Com a premissa, cal fer esment a la qüestió invocada per Renfe en el seu escrit de resposta al requeriment d'aquesta Autoritat, sobre la manca de competència de l'Autoritat per requerir-li informació relativa al fets denunciats.

En primer lloc, indicar que Rodalies Catalunya són els serveis ferroviaris que transcorren íntegrament pel territori català sobre la xarxa ferroviària d'interès general de l'Estat, i que si bé l'entitat pública empresarial Renfe-operadora, n'és l'operadora que presta el servei, són titularitat de la Generalitat de Catalunya des del 2010 i 2011, d'acord amb el Reial Decret 2034/2009, de 30 de desembre, sobre traspàs a la Generalitat de Catalunya de les funcions de l'Administració General de l'Estat corresponents al serveis de transports de viatgers per ferrocarril de rodalies, i el Reial Decret 1598/2010, de 26 de novembre, de traspàs a la Generalitat de Catalunya de les funcions de l'Administració General de l'Estat corresponents al serveis de transports de viatgers sobre la xarxa d'ample ibèric de la xarxa ferroviària d'interès general.

És a dir, l'entitat pública empresarial Renfe és l'operadora que presta el servei de transports de viatgers de Rodalies Catalunya, però, la gestió i la direcció del servei de Rodalies Catalunya correspon a la Generalitat de Catalunya.

En segon terme, cal tenir en compte l'objecte de queixa, el fet que l'agent ferroviari de Renfe va requerir les dades del DNI de la persona aquí denunciant per tramitar la corresponent butlleta de denúncia/percepció mínima. A aquest respecte, cal fer notar que la Generalitat té la competència en la regulació i la inspecció dels transports ferroviaris que

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

transcorrin íntegrament dins el territori de Catalunya (art.169 EAC), i la potestat de sancionar en l'àmbit ferroviari, en virtut dels article 5.1.p) i 66.4 de la Llei 4/2006, de 31 de març, ferroviària. A aquest respecte, l'actuació de l'agent ferroviari se situa dins del marc d'un tractament de dades realitzat per l'operadora Renfe com encarregada del tractament, del qual el Departament de Territoris i Sostenibilitat (en endavant, TES) n'és el responsable. Així mateix s'indica en el *Contracte de prestació de serveis per al tractament de dades per compte de tercers subscrit entre la Direcció general de transports i mobilitat del Departament de TES i Renfe-Operadora*, formalitzat en data 15/03/2012. En el dit contracte, en la seva clàusula primera, sobre l'objecte de l'encàrrec de tractament, disposa que: *"Mitjançant el present acord s'habilita l'entitat Renfe, encarregada del tractament, per tractar, per compte de la Direcció General de Transports i Mobilitat del Departament de Territori i Sostenibilitat, responsable del tractament, les dades de caràcter personal necessàries per a la complimentació dels butlletins de denúncia."* Sobre això, cal indicar que l'article 4.8 de l'RGPD defineix l'encarregat del tractament com *"la persona física o jurídica, autoritat pública, servei o qualsevol altre organisme que tracta dades personals per compte del responsable del tractament"*. D'acord amb aquesta definició, i tal com constata la documentació aportada per Renfe, dita entitat se situaria com una encarregada de tractament davant del Departament de TES, que és la responsable del tractament de dades denunciats.

Així les coses, l'àmbit competencial de l'Autoritat per atendre la denúncia formulada, ve determinat per l'article 3.f) de la Llei 32/2010, en tan que l'àmbit d'actuació de l'Autoritat comprèn els fitxers i els tractaments duts a terme per: *"f) Les altres entitats de dret privat que presten serveis públics per mitjà de qualsevol forma de gestió directa o indirecta, si es tracta de fitxers i tractaments vinculats a la prestació d'aquests serveis."*

Finalment, cal indicar que de la resposta del Departament de TES al requeriment formulat per l'Autoritat, s'infereix que l'agent ferroviari tramita una mateixa butlleta de percepció mínima tan pels casos en que detecta un usuari viatjant sense bitllet intencionadament, com pels casos en què un usuari que no ha pogut adquirir un bitllet a l'estació d'origen vol fer el pagament a bord del tren amb targeta de crèdit. La única diferència és que en aquest darrer cas, és a dir, quan es tracta d'un viatger que ha accedit en una estació sense possibilitat de venda de bitllets i que no disposa d'efectiu per a efectuar el pagament a bord del tren (només disposi de targeta de crèdit), l'agent ferroviari anotarà el seu número de telèfon mòbil a la butlleta de percepció mínima per tal que el personal de taquilles de l'estació de destí, un cop el viatger hagi fet efectiu allà el pagament del bitllet, pugui trucar a l'agent perquè elimini la percepció mínima i no la tramiti. És a dir, que l'agent ferroviari estén sempre el document de percepció mínima, i és la seva tramitació posterior, la que varia en un cas o l'altre. Així, en el cas del viatger que viatgi sense bitllet intencionadament, el document de percepció mínima servirà després per incoar un procediment sancionador per la comissió de la infracció de viatjar sense bitllet, i en el cas del viatger que no ha pogut adquirir el bitllet a l'estació d'origen i no disposa de diners efectius per pagar a bord del tren, la butlleta servirà perquè el viatger pugui regularitzar la seva situació a l'estació de

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

destí. Això últim, sens perjudici que, en el cas que el viatger no regularitzi la seva situació a l'estació de destí, l'agent ferroviari trameti la percepció mínima als òrgans encarregats d'incoar un procediment sancionador contra la persona viatgera per la comissió d'una infracció en l'àmbit del transport ferroviari. Per tant, l'emissió de la butlleta de percepció mínima és un acte que se situa dins l'àmbit de l'exercici de la potestat inspectora dels agents ferroviaris, i que en ambdós casos pot acabar sent el document amb el que se sustenti la incoació d'un procediment sancionador.

2.1 Sobre la licitud del tractament de recollida de dades personals

En primer lloc, cal dir que l'objecte d'aquesta resolució se centra en l'anàlisi de si el tractament de les dades de l'aquí denunciant efectuat per l'agent ferroviari de Renfe en el servei de Rodalies Catalunya, va vulnerar el principi de licitud. És a dir, no forma part de l'estudi d'aquesta resolució, ni recau dins l'àmbit competencial d'aquesta Autoritat, entrar a analitzar els motius pels quals la persona aquí denunciant viatjava sense bitllet.

El que correspon doncs determinar és si en el tractament de dades personals al que es refereix la denúncia, es va vulnerar el principi de licitud, cas en el qual potencialment podríem estar davant d'una infracció prevista a l'article 83.5.a) del RGPD, precepte que tipifica com a infracció la vulneració de: *"a) los principio básicos para el tratamiento, incluidas las condiciones para el consentimiento a tenor de los artículo 5, 6, 7 y 9"*.

L'article 5 de l'RGPD enumera els principis relatius al tractament de dades personals. Entre aquests principis, i als efectes de centrar l'objecte de la denúncia presentada, cal tenir en consideració el principi de licitud (article 5.1.a) RGPD) que requereix que les dades personals siguin tractades de manera lícita, lleial i transparent en relació amb l'interessat. Per tal que un tractament sigui lícit cal comptar amb, almenys, una base jurídica de les previstes a l'article 6.1 de l'RGPD que legitimi aquest tractament, ja sigui el consentiment de la persona afectada, ja sigui alguna de les altres circumstàncies que preveu el mateix precepte. En l'àmbit de les administracions públiques, com el cas que ens ocupa, resulten d'especial interès, les bases jurídiques previstes en les lletres c) i e) de l'article 6.1 de l'RGPD, segons les quals el tractament serà lícit quan sigui necessari per al compliment d'una obligació legal aplicable al responsable del tractament (lletra c), o quan el tractament sigui necessari per al compliment d'un interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable del tractament (lletra e). Ara bé, tal com es desprèn de l'article 6.3 de l'RGPD, la base jurídica del tractament indicat en ambdós casos ha d'estar establerta pel Dret de la Unió Europea o pel dret dels Estats membres que s'apliqui al responsable del tractament. La remissió a la base legítima establerta conforme el dret intern dels Estats membres a què fa referència aquest article requereix que la norma de desenvolupament, en tractar-se la protecció de dades personals d'un dret fonamental, tingui rang de llei (article 53 CE), tal com ha vingut a reconèixer l'article 8 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (en endavant, LOPDGDD).

En particular, cal determinar si l'agent ferroviari de Renfe podia efectuar el tractament de dades controvertit, per disposar d'una base jurídica diferent al consentiment de la persona interessada, que permetés considerar lícita la recollida de les dades del DNI de la persona aquí denunciant a la corresponent denúncia/butlleta de percepció mínima. A aquest respecte, cal fer notar el que ja s'ha avançat en aquesta resolució, que l'emissió de la butlleta de percepció mínima es realitza quan es detecta un usuari viatjant sense bitllet, sigui per la causa que sigui, i per tant, és un acte que se situa dins l'àmbit de la potestat inspectora exercida pels empleats ferroviaris. En aquest sentit, la Generalitat té la competència en la regulació i la inspecció dels transports ferroviaris que transcorrin íntegrament dins el territori de Catalunya (art.169 EAC), i la potestat de sancionar en l'àmbit ferroviari, en virtut dels articles 5.1.p) i 66.4 de la Llei 4/2006, de 31 de març, ferroviària.

Així mateix, l'article 60.1 de la Llei 4/2006, sobre la funció inspectora, disposa que *"La inspecció de les empreses ferroviàries, del transport ferroviari i de la forma de prestació dels serveis addicionals, complementaris i auxiliars correspon al departament competent en matèria d'infraestructures i serveis de transport."*

En relació amb això, l'article 38.3 de la Llei 4/2006, disposa el següent:

"3. Els empleats del titular de la infraestructura, de les empreses ferroviàries i de les empreses operadores que presten el servei tenen, en els actes de servei i en els motivats per aquests, la consideració d'agents de l'autoritat en l'exercici de llurs funcions, especialment les de vigilància immediata de l'observança, pels usuaris i per tercers en general, de les regles que estableixen les lleis i els reglaments i les condicions generals d'utilització. Els dits empleats han d'exercir les funcions inspectores corresponents i han de donar compte de les infraccions detectades als òrgans administratius competents, els quals han de supervisar, en tots els casos, la inspecció, la tramitació de les denúncies presentades i la imposició de les sancions corresponents, si escau."

Al seu torn, l'article 52 de la Llei 7/2004, de 16 de juliol, de mesures fiscals i administratives, disposa el següent:

"3. En el cas que l'usuari o usuària viatgi sense bitllet, amb un títol de transport no validat o amb un títol de transport no vàlid per a les característiques del trajecte o de l'usuari o usuària, s'han d'adoptar les mesures següents:

a) El personal de l'empresa operadora ha de requerir a l'usuari o usuària l'abonament d'una percepció mínima de 100 euros. A aquest efecte, el personal de l'empresa operadora ha d'expedir el document justificatiu corresponent a la percepció mínima(...).

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

*b) En el cas que l'usuari o usuària no efectui el pagament immediat de la percepció mínima, el personal de l'empresa operadora ha de sol·licitar que s'identifiqui per tal de gestionar-ne el cobrament. En el cas que no s'efectuï el pagament durant els trenta dies posteriors a la intervenció, l'Administració titular del servei ha de tramitar el procediment sancionador corresponent, sempre que l'actuació de l'usuari o usuària constitueixi una infracció administrativa d'acord amb la normativa de transport aplicable.
(...)"*

Cal citar també aquí les Condicions Generals d'utilització per part de les persones usuàries dels serveis ferroviaris de Rodalies i Regionals de Catalunya (http://rodalies.gencat.cat/ca/atencio_al_client/condicions_dus_2/noves_condicions/), aplicables als serveis ferroviaris de rodalies i regionals de competència de la Generalitat de Catalunya en virtut dels Reials Decrets 2034/2009, de 30 de desembre, i 1598/2010, de 26 de novembre. El seu punt 9è, sobre la funció inspectora, estableix el següent:

1. En aplicació del que disposen els articles 38 i 60 de la Llei 4/2006, de 31 de març, ferroviària, el personal d'intervenció i inspecció de l'empresa operadora dels serveis de Rodalies i Regionals de Catalunya queda expressament autoritzat per realitzar la funció d'inspecció en relació a:

(...)

c) La vigilància immediata de l'observança, per les persones usuàries i per tercers en general, de les normes que estableixen les lleis i els reglaments.

2. En l'exercici de les funcions d'inspecció, el personal d'inspecció i intervenció de l'empresa operadora pot sol·licitar de les persones usuàries o tercers infractors que s'identifiquin amb la finalitat de tramitar els oportuns expedients administratius sancionadors, i si es neguessin a identificar-se podran sol·licitar el auxili i suport dels serveis de vigilància i dels agents de l'ordre públic perquè els identifiquin, sens perjudici de la facultat de requerir a la persona usuària que abandoni el mitjà de transport o les instal·lacions."

Així mateix, el punt 5. 7 lletres a) i b), de les dites Condicions, reproduïx l'article 52 de la Llei 7/2004 i l'article 38.3 de la Llei 4/2006, al literal dels quals ens remetem. I, el punt 5.7. c), afegeix que: "En cas que la persona usuària es negui a abonar la percepció mínima o a identificar-se adequadament, el personal d'intervenció de l'empresa operadora pot sol·licitar l'auxili del personal de seguretat o dels agents de l'ordre públic perquè l'identifiquin, sens perjudici de la facultat de requerir-li que abandoni el mitjà de transport o les instal·lacions.(...)".

Finalment, cal citar aquí de nou, el *Contracte de prestació de serveis per al tractament de dades per compte de tercers subscrit entre la Direcció general de transports i mobilitat del*

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Departament de TES i Renfe-Operadora. En les seves clàusules contractuals es configura de forma expressa la condició de Renfe com encarregada del tractament de les dades, i d'entre les seves obligacions, recollir les dades personals del DNI dels usuaris del servei de transport quan la seva actuació pugui configurar una infracció administrativa.

“ Primera. Objecte de l'encàrrec de tractament

Mitjançant el present acord s'habilita a l'entitat Renfe, encarregada del tractament, per tractar, per compte de la Direcció General de Transports i Mobilitat del Departament de Territori i Sostenibilitat, responsable del tractament, les dades de caràcter personal necessàries per a la complimentació dels butlletins de denúncia.

Als efectes d'aquest contracte, Renfe vindrà obligada a demanar les dades d'aquelles persones que hagin incorregut en alguna de les infraccions tipificades per la legislació ferroviària catalana, o que no efectuïn el pagament immediat de la percepció mínima. Les dades objecte del tractament seran dades personals de la persona suposadament infractora (nom i cognoms, DNI/NIF/NIE/Passaport i adreça postal, dades de la infracció (línia, tren, hora, motiu, estació).

(...)

Segona.- Identificació dels fitxers afectats

(...)

L'accés per part de Renfe de les dades de caràcter personal del tractament de les quals és responsable la Direcció General de Transports i Mobilitat del Departament de Territori i Sostenibilitat no es considerarà comunicació de dades.

(...)”

Dit això, cal assenyalar que, tal i com s'ha indicat, en casos com el de la persona aquí denunciada, en que afirma viatjava sense bitllet perquè no li havia estat possible comprar-lo a l'estació d'origen, i volia comprar-lo a bord del tren, l'agent ferroviari emet també la percepció mínima, si bé, en aquest cas es dona la possibilitat a la persona viatgera de regularitzar la seva situació amb la presentació de la dita percepció mínima a l'estació de destí i fent efectiu el preu del bitllet. Doncs bé, en aquests casos, també és necessària la recollida de les dades personals identificadores de la persona viatgera al document de percepció mínima, ja que la seva identificació serà necessària pel personal de taquilles de l'estació de destí per poder avisar a l'agent ferroviari que hagi emès el document de percepció mínima que la situació ja ha estat regularitzada, i que elimini el document de percepció mínima, evitant així la tramitació de cap procediment sancionador. Així s'exposa al document de gestió postvenda a bord del tren, presentat pel Departament de TES a la resposta del requeriment d'informació d'aquesta Autoritat, i a les clàusules del qual ens remetem (anteriorment de dret 6è).

Per tant, les dades personals identificadores de la persona viatgera són necessàries, tan per la seva identificació per tramitar la regularització de la seva situació, com pel cas que el viatger no regularitzi la seva situació amb el pagament del bitllet, l'entitat pugui continuar la

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

tramitació de la percepció mínima i, si escau, l'inici del corresponent procediment sancionador.

Per tot l'exposat, als efectes del que disposa l'article 6.1.e) de l'RGPD, es pot afirmar que l'actuació de l'agent ferroviari de Renfe, com encarregada del tractament de les dades, no vulnera el principi de licitud, en tan que la competència de la que deriva el tractament de dades denunciant està previst en normes de rang de llei. Per tant, el dit tractament tenia base jurídica suficient al referir-se a un tractament necessari pel compliment d'una missió realitzada en interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable del tractament.

3. De conformitat amb tot el que s'ha exposat en el fonament de dret 2n, i atès que durant les actuacions dutes a terme en el marc de la informació prèvia no s'ha acreditat, en relació als fets que s'han abordat en aquesta resolució, cap fet que pugui ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la legislació sobre protecció de dades, escau acordar el seu arxiu.

Resolució

Per tant, resolc:

- 1.** Arxivar les actuacions d'informació prèvia número IP 238/2019, relatives al Departament de Territori i Sostenibilitat
- 2.** Notificar aquesta resolució al Departament de Territori i Sostenibilitat i a la persona denunciant.
- 3.** Comunicar aquesta resolució a Renfe Operadora.
- 4.** Ordenar la publicació de la resolució al web de l'Autoritat (apdcat.gencat.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les persones interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, un recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la Llei 39/2015. També es pot interposar directament un recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius, en el termini de dos mesos a comptar des de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Carrer Rosselló, 214, esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

Igualment, les persones interessades poden interposar qualsevol altre recurs que consideri convenient per defensar els seus interessos.

La directora,